

[Finansministeren.]

undraget erhvervslivet, ja, så er det jo lidt af en boomerang, for det vil altså sige, at hr. Haunstrup Clemmensen hermed, hvis det er rigtigt, dokumenterer, at disse regler for lagernedskrivning og nedskrivning af køb på bindende kontrakt har betydet en fordel for de pågældende på bekostning af de øvrige skatteydere i dette land. For det er skam ikke bare lønmodtagerne, men det er f. eks. også i høj grad landbruget, detailhandelen og meget andet — i det hele taget mennesker, hvis indtægter ikke er så store, at de har kunnet få nogen videre gavn af de gunstige afskrivningsregler, som ikke har kunnet trækkes fra — det er jo alle disse befolkningsgrupper, som skal være med til at betale det; der er jo tale om en skattebegunstigelse. Altså, hvis det virkelig er rigtigt, hvad hr. Haunstrup Clemmensen siger, at det er milliardbeløb, der her er tale om, så finder jeg det endnu mere berettiget, at man tager disse spørgsmål op.

Med hensyn til bygningsafskrivningerne er jeg ganske enig i det, hr. Arthur Jacobsen sagde vedrørende realisationsgevinsterne. Der er her et hul i skattereglerne for bygningsafskrivningerne, og det vil jeg meget gerne tage op til drøftelse, når vi i næste folketingsår, som det jo bliver, tager hele spørgsmålet om bygningsafskrivninger op igen. Jeg forstod, at det også er et område, der i høj grad interesserer hr. Ømann, og jeg vil gerne give tilsagn om, at vi tager disse bygningsafskrivningsregler op til en grundig gennemgang i næste folketingsår.

Hr. Antonsen talte om, hvor vanskeligt det var for erhvervslivet, fordi der ikke var adgang til at skaffe kapital til en rimelig rente, og begrundede i den forbindelse, at man skulle bibeholde de gældende lagernedskrivningsregler. Det faldt mig en lille smule for brystet; for her kommer jo igen begunstigelsessynspunktet frem: den kapital, man ikke kan skaffe på normal måde via bankforbindelser eller opsparing, skal man have gratis fra de andre skatteydere. Det er altså et af problemerne.

Der er to hensyn at tage, det ene hensyn er til erhvervslivet, der skal have rimelige vilkår at arbejde under, og det andet hensyn er til skatteyderne. Vort skattesystem må ikke være indrettet på en sådan

måde, at der bliver for store skævheder, og det er dette, vi prøver at rette en lille smule op på, uden at det går ud over erhvervslivet. Og jeg mener ikke, at en 2 pct.s afvikling af lagernedskrivningsprocenterne om året kan få de alvorlige følger, som det her er påstået.

Jeg vil som sagt gerne have lov til at sige lidt om disse lagernedskrivningsregler. Vi må jo huske, at 1957-loven om saldoafskrivning i første række begunstiger de produktive investeringer, investeringer i bygninger, investeringer i maskiner, investeringer i produktionsanlæg. Det kan diskuteres, om det er rigtigt at have et sådant system med skattelettelser, men det er da vanskeligt at se, at der skulle være nogen som helst grund til at anlægge det samme syn på varelagre, som vi gør på investeringer i maskiner, skibe, fabrikker osv.

Jeg vil gerne stille det spørgsmål: hvilken interesse skulle det danske samfund som sådant egentlig have i, at vi gennem skattebegunstigelser opmuntrer til særlig store investeringer i varelagre? Hvilken interesse skulle vi egentlig have i det? Det er ikke til at se. Tværtimod må samfundet som helhed såvel som den enkelte virksomhed jo have den stik modsatte interesse. Heller ikke ud fra et almindeligt omkostningssynspunkt, som jo ligger til grund for regnskabsmæssige og dertil svarende skattemæssige afskrivninger, kan der anføres nogen som helst begrundelse for at tillade en særlig afskrivning eller — som det altså hedder — nedskrivning på varelagre eller på køb på bindende kontrakt.

Reglerne kunne måske begrundes, da de blev indført i sin tid efter udbruddet af den anden verdenskrig. Jeg var dengang som ung sekretær i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd med i visse drøftelser om de ting. Situationen var jo dengang, at det næsten for enhver pris gjaldt om at sikre det danske samfund de størst mulige varelagre udefra, og da der samtidig var en meget betydelig risiko for prisfald, hvis krigen holdt op, var det meget naturligt, at man dengang lavede disse regler, fordi man ville opfordre folk til at trække så mange varer hjem til det danske samfund som overhovedet muligt.

Men denne begrundelse findes jo over-